

Toimenpideoite TPA 56/2016 vp

Krista Mikkonen vihr ym.

Toimenpideoite verotuksen ottamisesta mukaan perustulokokeiluun

Eduskunnalle

Perustulo ansaitsee hyvän kokeilun, jonka valmistelussa, toteutuksessa ja seurannassa kuullaan asiantuntijoita sekä noudatetaan tieteellisesti päteviä kriteerejä ja hyvän tiedontuotannon periaatteita. Tavoitteena tulee olla yleistettävä tieto ja tulokset, joiden pohjalta voidaan tehdä poliittisia päätöksiä perustulon jatkosta Suomessa.

Hallituksen esitys perustulokokeilusta on kuitenkin niin rajallinen, ettei sen tuloksena synny perustulon jatkoselvityksen kannalta yleistettävää, käyttökelpoista tietoa. Kokeilun yksi keskeinen puute on verotuselementin puuttuminen. Perustulokokeilussa perustulo on verovapaata tuloa.

Oikeassa perustulomallissa perustulo ei pienene, vaikka ansiotulot kasvavat, mutta verotus alkaa ensimmäisestä ansaitusta eurosta. Siksi oikea perustulo ei lisää nettotuloja keskimääräistä palkkaa ansaitseville.

Sen sijaan kokeilussa maksettava perustulo jää käteen, vaikka työllistyisi hyvälläkin palkalla. Se tekee kokeiltavasta mallista sellaisen, ettei sitä ole käytännössä mahdollista ottaa käyttöön. Perustulossa ei ole kyse siitä, että lisätään jokaisen ansiotuloja saavan ansioita perustulon kokoisella summalla.

Puuttuvan verotuselementin lisääminen perustulokokeiluun tekisi kokeiluasetelmasta vielä realistisemmän ja vähentäisi kustannuksia. Keskeistä kokeilun kannalta olisi saada kokeilussa kerättävät verot palautettua kokeilubudjettiin. Jos raha palautuisi kokeiluun, olisi kokeilua mahdollista laajentaa ja ottaa mukaan useampia ihmisryhmiä ja enemmän ihmisiä. Näin kokeilusta saataisiin monipuolisemmat ja laajemmat tulokset.

Jos kokeiltava perustulo ei olisi verovapaa etuus, muistuttaisi kokeiltava järjestelmä enemmän todellista ja hinnaltaan toteuttamiskelpoista perustuloa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin perustulokokeilun kehittämiseksi niin, että kokeiluun otetaan mukaan verotuselementti, joka palauttaa verotuksen kautta kerättävät verot kokeilun budjettiin.

Toimenpideoite TPA 56/2016 vp

Helsingissä 27.10.2016

Krista Mikkonen vihr
Heli Järvinen vihr
Jani Toivola vihr
Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Antero Vartia vihr
Touko Aalto vihr
Emma Kari vihr
Ozan Yanar vihr
Johanna Karimäki vihr
Ville Niinistö vihr
Olli-Poika Parviainen vihr
Satu Hassi vihr
Jyrki Kasvi vihr